

UZASADNIENIE

Formularz UWO	Sygnatura akt	IV Ko 77/23	
4. WNIOSKODAWCA			
K. K.			
4.ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA			
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki	
115.991,28 zł	Od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty		
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki	
792.000 zł	Od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty		
3.	Inne		
4.3. Ustalenie faktów			
0.1.3.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty

		<p>Wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 1947r. sygn. akt Sr 634/47 J. K. (1) został skazany za to, że:</p> <p>1. W bliżej nieustalonym czasie w 1946r. należał na terenie powiatu (...) do nielegalnej organizacji (...) ps. (...), mającej na celu przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego, tj. czyn z art. 86 § 2 dekretu PKWN z dnia 23.09.1944r. – Kodeks Karny Wojska Polskiego (Dz. U. z 1944r., Nr 6, poz. 27 ze zm.) na karę 10 lat więzienia wraz z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 5 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa;</p> <p>2. W dniu 10 lutego 1946r. we wsi B. pow. S., dopuścił się gwałtownego zamachu na milicjanta J. K. (2) przez to, że uderzył go kolbą automatu w twarz oraz kilka razy uderzył go ręką po głowie, tj. czyn z art. 1 i 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r.</p>	<p>Kserokopie Wyroku w sprawie Sr 634/47 oraz postanowienia Najwyższego Sądu Wojskowego z dnia 28.10.1947r.</p>	<p>141-150 akt XVIII Ko 28/21 Un</p>
--	--	--	---	--------------------------------------

o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z 1945r., nr 1 poz. 1) na karę 8 lat więzienia wraz z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 5 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa;

3. W dniu 10 lutego 1946r. we wsi B. pow. S. przechowywał bez zezwolenia automat P.P.Sz., tj. o czyn z art. 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z 1945r., nr 1 poz. 1) na karę 8 lat więzienia;

4. Od jesienie 1945r. do dnia 24 listopada 1946r. w P. przechowywał bez zezwolenia pistolet (...) p. 38 kal. 8 mm nr 895, tj. o czyn z art. 4 § 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z 1945r., nr 1 poz. 1) na karę 10 lat więzienia;

5. W dniu 24 listopada 1945r. we wsi M. pow. Brzeziny, usiłował zabić wystrzałem z rewolweru H. S., tj. czyn z art. 24 § 1 (...) w zw. z art. 225 § 1 k.k. na karę 8 lat więzienia.

Za wymienione czyny, na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 ustawy o amnestii z dnia 22 lutego 1947r., orzeczone wobec J. K. (1) kary, złagodzone o połowę:

1. Za czyn z art. 86 § 2 dekretu PKWN z dnia 23 września 1944r. – (...) wymierzono mu karę 5 lat więzienia;

2. Za czyn z art. 1 i 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa – wymierzono mu karę 5 lat więzienia;

3. Za czyn z art. 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa – wymierzono mu karę 4 lat więzienia;

4. Za czyn z art. 4 § 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa – wymierzono mu karę 5 lat więzienia.

Nadto, na podstawie art. 32 i 33 (...), w miejsce wyżej orzeczonych kar, za zbiegające się przestępstwa, wymierzono J. K. karę łączną 10 lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 5 lat i przypadkiem całego mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Postanowieniem byłego Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie z dnia 28 października 1947r., sygn. akt Sn 2307/47 zmieniono wyrok byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi sygn. akt Sr 634/47 z dnia 7 sierpnia 1947r. w stosunku do J. K. (1) w ten sposób, że:

1. Przyjęto, zamiast dwóch czynów z art. 3 i z art. 4 § 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie

		<p>niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, jeden czyn z art. 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa i uchylono karę 10 lat więzienia za przestępstwo z art. 4 § 1 z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa;</p> <p>2. Przyjęto, zamiast błędnej kwalifikacji z art. 24 § 1 KKWP w zw. z art. 225 § 1 k.k., kwalifikację z art. 250 k.k. i umorzono postępowanie karno-sądowe o powyższy czyn na zasadzie art. 3 pkt 3 i art. 4 ustawy o amnestii z dnia 22 lutego 1947r.;</p> <p>3. Złagodzone orzeczoną karę łączną po zastosowaniu amnestii, z 10 lat więzienia na 8 lat więzienia.</p> <p>W pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy.</p>		
		<p>Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2021r. w sprawie</p>	<p>Postanowienie S.O. w Łodzi w sprawie XVIII Ko 28/21 Un</p>	<p>198-200 akt XVIII Ko 28/21 Un</p>

XVIII Ko 28/21 Un
Sąd Okręgowy w
Łodzi stwierdził w
stosunku do J. K. (1)
nieważność:

a) Wyroku byłego
Wojskowego Sądu
Rejonowego w Łodzi
z dnia 7 sierpnia
1947r. sygn. akt Sr
634/47 w części
skazującej go za
czyn:

- z art. 86 §
2 dekretu PKWN
z dnia 23.09.1944r.
– Kodeks Karny
Wojska Polskiego
(Dz. U. z 1944r., Nr
6, poz. 27 ze zm.) na
karę 10 lat więzienia
wraz z utratą
praw publicznych i
obywatelskich praw
honorowych na
okres 5 lat oraz
przepadek całego
mienia na rzecz
Skarbu Państwa,

- z art. 1 i
3 dekretu z dnia
16 listopada 1945r.
o przestępstwach
szczególnie
niebezpiecznych w
okresie odbudowy
Państwa (Dz. U. z
1945r., nr 1 poz. 1) na
karę 10 lat więzienia
wraz z utratą
praw publicznych i
obywatelskich praw
honorowych na
okres 5 lat oraz
przepadek całego
mienia na rzecz
Skarbu Państwa,

- z art. 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z 1945r., nr 1 poz. 1) na karę 8 lat więzienia,

- z art. 4 § 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. z 1945r., nr 1 poz. 1) na karę 10 lat więzienia;

b) Postanowienia byłego Najwyższego Sądu Wojskowego w Warszawie z dnia 28 października 1947r., sygn. akt Sn 2307/47 w części zmieniającej wyrok byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi sygn. akt Sr 634/47 z dnia 7 sierpnia 1947r. w stosunku do J. K. (1) w ten sposób, że przyjęto, zamiast dwóch czynów z art. 3 i z art. 4 § 1 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, jeden czyn z art. 3 dekretu z dnia 16 listopada 1945r. o

		<p>przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa i uchylono karę 10 lat więzienia za przestępstwo z art. 4 § 1 z dnia 16 listopada 1945r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa.</p>		
		<p>J. K. (1) zmarł w dniu 11.02.1992r.</p> <p>S. K. – żona J. K. (1) – zmarła w dniu 07.05.2015r.</p> <p>J. K. (1) oraz S. K. mieli jedno dziecko – K. K..</p>	<p>Odpisy skrócone aktów zgonu i aktu urodzenia</p>	<p>5-7 akt XVIII Ko 28/21 U.</p>
		<p>W dniu 30 grudnia 2021r. K. K. wystąpił do Sądu Okręgowego w Łodzi z wnioskiem o:</p> <p>1. Zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kwoty 74.219,76 zł tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez J. K. (1) w wyniku niesłusznego skazania wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 1947r.;</p> <p>2. Zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy</p>	<p>Wniosek</p> <p>Sprostowanie</p> <p>Modyfikacja wniosku</p>	<p>3-8</p> <p>15</p> <p>260</p>

kwoty 348.066,90 zł
tytułem
odszkodowania za
szkodę poniesioną
przez J. K. (1) w
wyniku wykonania
przepadku mienia
orzeczonego
wyrokiem byłego
Wojskowego Sądu
Rejonowego w Łodzi
z dnia 7 sierpnia
1947r.;

3. Zasądzenie od
Skarbu Państwa na
rzecz wnioskodawcy
kwoty 74.219,76 zł
tytułem
zadośćuczynienia za
krzywdę poniesioną
przez J. K. (1) w
wyniku niesłusznego
skazania wyrokiem
byłego Wojskowego
Sądu Rejonowego w
Łodzi z dnia 7
sierpnia 1947r.

W dniu 20
stycznia 2022r.
wnioskodawca
sprostował swój
wniosek w części
dotyczącej pkt 3 w
ten sposób, że wniósł
o zasądzenie tytułem
zadośćuczynienia
kwoty 576.000 zł.

Zarządzeniem z
dnia 22 kwietnia
2022r. wyłączono,
ze złożonego przez
K. K. wniosku, do
odrębnego
rozpoznania,
żądanie z pkt 2,
o odszkodowanie z
tytułu wykonania

przepadku mienia i przekazano je, celem rozpoznania, do I Wydziału Cywilnego S.O. w Łodzi.

W dniu 26 marca 2024r.

wnioskodawca dokonał modyfikacji wniosku poprzez zażądanie:

1. Zasądzenia od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kwoty 115.991,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez J. K. (1) w wyniku niesłusznego skazania wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 7 sierpnia 1947r.;

2. Zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kwoty 792.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę poniesioną przez J. K. (1) w wyniku niesłusznego skazania wyrokiem byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w

		Łodzi z dnia 7 sierpnia 1947r.		
		<p>Prokurator przyłączył się do wniosku K. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie.</p> <p>Pełnomocnik Skarbu Państwa – Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi, co do zasady, pozostawił żądania do uznania Sądu, wskazując, iż zostały nieudowodnione co do wysokości (żądanie odszkodowania) bądź są wygórowane (żądanie zadośćuczynienia). Kwestionował legitymację Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi, jako jednostki reprezentującej Skarb Państwa.</p>		
		J. K. (1) przebywał w więzieniu od dnia 30.10.1947r. do dnia 29.11.1954r.	Kserokopie z akt XVIII Ko 28/21	115, 128
		<p>J. K. (1) urodził się w dniu (...)</p> <p>Przed osadzeniem w więzieniu był kawalerem, mieszkał z matką w gospodarstwie rolnym we wsi P.. Ojciec J. K. (1) zmarł w 1933r.</p> <p>J. K. (1) prowadził gospodarstwo rolne</p>	<p>Kserokopie z akt XVIII Ko 28/21 U.</p> <p>Zeznania K. K.</p>	<p>119v,</p> <p>122, 120</p> <p>39-40,</p> <p>297v</p>

o pow. 8 ha, dodatkowo uprawiał 4 ha należące do jego siostry.

W chwili osadzenia w więzieniu J. K. (1) miał 27 lat, pomagał członkom byłej AK.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności przebywał w dwóch jednostkach penitencjarnych – w Ł. oraz w S..

W S. pracował w kamieniołomach, w więzieniu było zimno. Nie pozwalano na odwiedziny.

J. K. (1) ubiegał się o warunkowe zwolnienie, ale jego prośby były załatwiane negatywnie.

W czasie gdy J. K. (1) był w więzieniu, jego matce pomagała córka z mężem.

Z więzienia J. K. (1) wyszedł chory, cierpiał na bóle brzucha. Zmarł w dniu 11 lutego 1992r. na raka żołądka.

J. K. (1) nie chciał wracać pamięcią do czasu gdy przebywał w więzieniu, był zamknięty w sobie.

		<p>K. K. urodził w się w 1960r., miał jeszcze brata A., który zmarł w wieku niemowlęcym.</p> <p>Wnioskodawca był wytykany, że jest synem AK-owca.</p> <p>Matka K. K. zmarła w 2015r.</p>		
0.1.3.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.		Fakt	Dowód	Numer karty
4. ocena DOWODÓW				
0.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
	<p>Dokumenty z akt XVIII Ko 28/21 U.</p> <p>Wniosek</p> <p>Zeznania K. K.</p>	<p>Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, składający się przede wszystkim z dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy i nie były kwestionowane przez żadną ze stron oraz z wiarygodnych</p>		

		<p>zeznań świadka K. K., które to zeznania są jasne, logiczne i spójne.</p> <p>Okoliczności związane z aresztowaniem, skazaniem i odbywaniem kary przez J. K. (1), a także związane z uznaniem za nieważne wyroków byłego Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi i byłego Sądu Najwyższego w Warszawie potwierdzają dokumenty znajdujące się w aktach toczących się postępowań.</p>	
<p>0.1.4.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów</p> <p>0.2.(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
4.PODSTAWA PRAWNA			
Odszkodowanie			

1.	Kwota główna	Odsetki	
115.991,28 zł	Za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty		
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
<p>Żądanie wnioskodawcy spełnia warunki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991r (tj. Dz. U. 2021r. poz. 1693) o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. J. K. (1) bezspornie był niesłusznie skazany za czyn związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. W wyniku skazania i odbywania kary więzienia J. K. (1) poniósł szkodę w postaci utraty dochodu. Szkoła ta jest dochodzona przez wnioskodawcę.</p>			
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	

792.000 zł	Za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej		
<p>Żądanie wnioskodawcy spełnia warunki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991r (tj. Dz. U. 2021r. poz. 1693) o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. J. K. (1) bezspornie był niesłusznie skazany za czyn związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.</p> <p>Uwzględniając tę okoliczność oraz odpowiedzialność Skarbu Państwa kształtującą się w oparciu o zasadę ryzyka nie ma najmniejszych wątpliwości, iż żądanie wnioskodawcy zadośćuczynienia w związku z tym niesłusznym</p>		

skazaniem jest zasadne.			
Inne			
3.			
Zwięźle o powodach podstawy prawnej			
4.ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA			
Zwięźle o powodach rozstrzygnięcia			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
<p>Kwoty 115.991,28 zł</p> <p>Roszczenie wnioskodawcy o odszkodowanie do zasady i wysokości jest zasadne.</p> <p>Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa, odszkodowanie powinno rekompensować uszczerbek w mieniu, pozostający w związku przyczynowym z pozbawieniem wolności, i to w zakresie poniesionej straty, jak i utraconych korzyści.</p>	Ustawowe za opóźnienie		

Przy czym, w/w uszczerbek stanowi różnica między stanem majątkowym, jaki by istniał, gdyby ojca wnioskodawcy nie pozbawiono wolności a stanem rzeczywistym z chwili odzyskania wolności, obejmuje on zarówno poniesione straty, jak i utracone korzyści.

J. K. (1) był pozbawiony wolności przez **85 miesięcy – 7 lat i 1 miesiąc**. W tym czasie nie mógł świadczyć pracy. J. K. (1), przed pozbawienia wolności, był jedynym żywicielem rodziny – z pracy na roli utrzymywał siebie i matkę.

W dniu 21września 2023r. GUS ogłosił, iż dochód roczny z hektara przeliczeniowego wynosi 5.549 zł.

J. K. (1) uprawiał, na dzień pozbawienia wolności, 12 ha, a był właścicielem 8 ha.

Mnożąc kwotę 5.549 zł przez liczbę hektarów przeliczeniowych (8 ha) przez 7 lat,

uzyskano wynik
355.136 zł.

Tym samym, żądana
i zasądzona kwota
odszkodowania, nie
jest wygórowana.

Także jeśli przyjąć,
iż wysokość
odszkodowania
należałoby wyliczyć
w oparciu o
najniższe miesięczne
wynagrodzenie, to
kwota żadanego
odszkodowania nie
jest wygórowana.

W 2024r. najniższe
miesięczne
wynagrodzenie
wynosi 4.242 zł
brutto, co daje
netto kwotę 3361,95
zł. Mnożąc kwotę
3361,95 zł przez 85
miesiący
pozbawienia
wolności
otrzymujemy kwotę
285.765,75 zł.
Zasądzona finalnie
przez Sąd kwota
115.991,28 zł jest jak
najbardziej zasadna
– Sąd nie mógł
wyjść ponad żądanie
określone we
wniosku.

Sąd zasądził odsetki
za opóźnienie od
kwoty 115.991,28 zł
od dnia
uprawomocnienia
się wyroku, zgodnie
z żądaniem.

Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
<p>Kwota 792.000 zł.</p> <p>W kwestii zadośćuczynienia przepisy prawa nie dają żadnych kryteriów, które winny decydować o jego wysokości. Kryteriów tego typu nie zawierają miarodajne przepisy prawa cywilnego materialnego, które dotyczą zadośćuczynienia, zwłaszcza art. 445 kc i art. 446 kc. Jedyńy wskazany wyznacznik odnoszący się do pojęcia należnego zadośćuczynienia został określony w art. 445 § 1 kc, w którym jest mowa, że zadośćuczynienie winno być „odpowiednie”. W tożsamy sposób kwestia ta została ujęta w art. 446 § 4 kc. Na tle uregulowań z zakresu prawa cywilnego w orzecznictwie od lat wykształciły się zasady odnoszące się do pojęcia „odpowiedniego” zadośćuczynienia i obowiązują one zasadniczo</p>	<p>Ustawowe opóźnienie</p> <p>za</p>		

niezmiennie od kilkadziesiąt lat. Zasadą jest, iż zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość ta jednak nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 26.02.1962 roku, 4 CR 902/61, OSN CP 1963, nr 5, poz. 107; z dnia 24.06.1965 roku, I PR 203/65, OSPiKA 1966, poz. 92; G. Bieniek [w] – „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, tom I, Warszawa 1996, str. 369 i nast. oraz podane tam orzecznictwo). W tożsamy sposób pojęcie zadośćuczynienia rozumiane jest na gruncie przepisów prawa karnego. Generalnie podkreśla się, iż

zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny, adekwatny do doznanej krzywdy. Nie może ono służyć wzbogaceniu się, jak i winno uwzględniać aktualne warunki życia i przeciętną stopę życiową społeczeństwa.

Zadośćuczynienie powinno być wynikiem oceny krzywd zaistniałych po stronie poszkodowanego, konsekwencji i skutków jakie go dotknęły. Podstawą zaś tych ustaleń winny być zobiektywizowane, rzetelne kryteria, a nie jedynie subiektywne odczucia poszkodowanego, choć owe odczucia należy wziąć pod uwagę, ale w ujęciu ogólnospołecznym.

Brak jest obiektywnych mierników, w oparciu o które zadośćuczynienie można wyliczać. Zasadniczo określenie wysokości należnego zadośćuczynienia pozostawione zostało swobodnej ocenie sędziowskiej. Nie oznacza to oczywiście dowolności w tego

typu orzekaniu.
Z całą pewnością
przyznane
zadośćuczynienie
nie może mieć
symbolicznego
charakteru, winno
przedstawiać
określoną
ekonomicznie realną
wartość, która
stanowi odczuwalną
rekompensatę
doznanej krzywdy,
a z drugiej strony
musi zamykać się w
rozsądnych
granicach, nie
stanowiąc
nieuzasadnionego
wzbogacenia,
wykraczać poza
aktualny, przeciętny
poziom życia
społeczeństwa.

**Przechodząc na
grunt niniejszej
sprawy,
ustalając
wysokość
zadośćuczynienia,
Sąd wziął pod
uwagę:**

- czas trwania
pozbawienia
wolności J. K. (1) (85
miesiące),

- stopień
dolegliwości, z
jakimi wiązało się
pozbawienie
wolności w
ówczesnych czasach
(stalinizm), to jest
warunki w jakich
odbywana była kara
więzienia – J.

K. (1) wykonywał w więzieniu ciężką pracę fizyczną (pracował w kamieniołomach), jako więzień o określonej historii – przynależność go AK-owców – był narażony na dodatkowe upokorzenia, nie mógł korzystać z odwiedzin osób bliskich,

- przykrości i przeżycia natury psychicznej oraz negatywne czynniki oddziaływania z jakimi wiązało się pozbawienie wolności (konieczność poddania się rygorom panującym w więzieniu, rozłąka z rodziną),

- naruszenie i zagrożenie dóbr osobistych (zdrowia, czci, wolności).

Więzienia w tym czasie podporządkowane były Ministerstwu Bezpieczeństwa Publicznego, panowały w nich ekstremalne warunki bytowe – ogromne przepełnienie, głód, zimno i insekty stały się tam wręcz normą. Z zachowanych

danych (...) wynika, że wszystkie pol. więzienia 1945–56 były przepełnione. Norma z okresu międzywojennego ustalająca 13 m³ dla każdego więźnia nie była respektowana; w 1945 obniżono ją do 8 m³, co oznaczało 2 m pow. dla każdego więźnia; na początku lat 50., normę zaniżono do 5 m³ (R., F.) oraz nawet do 1 m³ (W. II, Z. w L.)

Więźniowie w zakładach karnych byli poddawani różnego rodzaju represjom, m.in. pobyt w karcerze, w izolatce, zakaz spacerów; więźniom odbierano paczki i listy, nie mogli również korzystać z wypisek i widzeń z rodziną. Więźniowie polityczni, szczególnie niebezpieczni z punktu widzenia resortu bezpieczeństwa, byli ponadto poddawani różnego rodzaju szykanom i szantażowi psychicznemu, na porządku dziennym były pobicia więźniów; praktykowano tzw. śmierć pod kontrolą (do ciężko chorych

więźniów nie wzywano lekarzy). Na psychikę więźniów ogromny wpływ wywierały nocne egzekucje skazanych na najwyższy wymiar kary. Z niepełnych danych Centralnego Zarządu Zakładów Karnych wynika, że 1944–56 w więzieniach wykonano 2810 wyroków śmierci; najnowsze badania wskazują, że liczbę tę należy zwiększyć do 4,5 tys. wykonanych wyroków śmierci.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności uznano, iż zasadnym zadośćuczynieniem będzie żądana kwota 792.000,00 zł.

Sąd zasądził odsetki za opóźnienie od kwoty 792.000 zł od dnia uprawomocnienia się wyroku, zgodnie z żądaniem.

Inne

Od 28 września 2023r. przepis art. 554 § 2b k.p.k. nie ma zastosowania w postępowaniach toczących się na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za

nieważne orzeczeń
wydanych wobec
osób
represjonowanych
za działalność za
rzecz niepodległego
bytu Państwa
Polskiego – dalej
„ustawa lutowa”.

**Ani Skarb
Państwa, ani
organ go
reprezentujący
nie są stroną
postępowania
(por.
postanowienie
SN z dnia 11
stycznia 2024r.
w sprawie I KA
9/23).**

Na mocy ustawy
z dnia 5 kwietnia
1955r. o przekazaniu
sądom
powszechnym
dotychczasowej
właściwości sądów
wojskowych w
sprawach karnych
osób cywilnych,
funkcjonariuszy
organów
bezpieczeństwa
publicznego, Milicji
Obywatelskiej i
Służby Więziennej
(Dz. U. 1955,
nr 15, poz. 83)
wszystkie sprawy
zlikwidowanych
wojskowych sądów
rejonowych zostały
przekazane do
sądów
powszechnych, do
ówczesnych sądów
wojewódzkich (art.
1 i 2 ustawy).

Akta spraw o przestępstwa podlegające przekazaniu, w których postępowanie zostało wcześniej prawomocnie zakończone przez sąd wojskowy (w tym przez WSR), także podlegały przekazaniu sądom wojewódzkim (art. 6 § 1 i 2 ustawy z 1955r.). Bezpośrednim następcem prawnym zlikwidowanego WSR w Łodzi był Wojewódzki Sąd w Łodzi, którego następcą jest Sąd Okręgowy w Łodzi.

W Ocenie Sądu orzekającego, punktem wyjścia w niniejszej sprawie, dla przyjęcia podmiotu, który Sąd zobowiązał do zrealizowania obowiązku wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania na rzecz K. K. jest teza, iż **nie zachodzi tożsamość między podmiotem uprawnionym do reprezentowania Skarbu Państwa w procesie, a podmiotem zobowiązanym do wypłacenia zasądzonego**

**odszkodowania
lub
zadośćuczynienia.**

Kwestię tę wyjaśnił Sąd Najwyższy w judykacie z dnia 14 września 2006 r., III CSK 59/06 wyrażając następujący pogląd: „Kryterium wyboru reprezentanta w myśl art. 67 § 2 KPC ma charakter materialnoprawny wyrażający się w zwrocie o działalności państwowej jednostki organizacyjnej, z którą wiąże się dochodzone roszczenie”.

Przytoczona formuła okazuje się zbyt wąska ze względu na zróżnicowanie państwowych jednostek organizacyjnych oraz obszarów ich aktywności. W rzeczywistości Skarb Państwa występuje w postępowaniach przed sądem jako czynna albo bierna strona procesu oraz jako uczestnik postępowania nieprocesowego.

Związek między roszczeniem a wskazanym statio fisci może wynikać nie tylko z jego działania obejmującego również

zaniechanie, ale i z samej kompetencji. Dotyczy to zwłaszcza odpowiedzialności za zdarzenia z przeszłości. Na ustalenie statio fisci wpływają także okoliczności związane ze skutecznością, czyli wykonaniem wyroku, skoro środki, którymi musi dysponować Skarb Państwa - dłużnik, są przywiązane do jednostek organizacyjnych zgodnie z klasyfikacją budżetową, a nie stanowią ich własności w znaczeniu cywilnoprawnym.

Konkludując:

uprawniony jest pogląd, że odszkodowanie lub zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie zasądzone na podstawie przepisów rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego podlega wypłaceniu z sum budżetowych Skarbu Państwa za pośrednictwem Sądu I instancji jako

	<p>zobowiązanego do wykonania prawomocnego wyroku (tak też Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 30.06.2016r., II AKa 148/16).</p>	
<p>4.Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>4.Koszty procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>3.</p>	<p>O kosztach orzeczono w myśl przepisu art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tekst jednolity Dz.U.2024.442).</p>	
<p>4.PODPIS</p>		